

Ministerstvo životného prostredia SR
Odbor posudzovania vplyvov na životné
prostredie
Námestie Ľ. Štúra 1
812 35 Bratislava

Vec: písomné stanovisko k procesu posudzovania návrhu – Kameňolom Sološnica –
ťažba melafýrov (paleobazaltu) – zmena činnosti

Občianske združenie *Pre budúcnosť – 4future* registrované Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, IČO 50500571, sa týmto aktívne legitimuje za účastníka konania podľa §14 ods 1. zákona č. 71/1967 Zb., podľa ktorého účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Občianske združenie *Pre budúcnosť – 4future* sa podľa §26 zákona č. 24/2006 Z.z. považuje za zainteresovanú verejnosť, ktorej právo na priaznivé životné prostredie môže byť rozhodnutím dotknuté a je účastníkom posudzovania návrhu.

Občianske združenie *Pre budúcnosť – 4future* podáva nasledovné písomné stanovisko k oznámeniu začatia správneho konania vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie **ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Polianky 23, 841 01 Bratislava.**

Požadujeme, aby sa opätovne prihliadalo na námietky a stanoviská dotknutej verejnosti ako zúčastnenej a dotknutej strany, tak ako je uvedené v Záverečnom stanovisku č. 234/2013-3./gn vydaného Ministerstvom Životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

V predmetnom Záverečnom stanovisku č. 234/2013-3./gn Ministerstvo životného prostredia SR odporučilo realizáciu tzv. „redukovaného variantu“ navrhovaného rozšírenia dolovacieho priestoru s podmienkou zachovania hrebeňa severozápadne od Veľkého Peterklína tak, aby sa nezasiahlo do biotopov Ls3 Lipovo-Javorové sutinové lesy (9180*). Odporúčacie stanovisko je však **podmienené kontrolovateľným splnením všetkých požiadaviek a opatrení uvedených v časti VI.3 záverečného stanoviska č. 234/2013-3./gn.**

K podmienke nezasiahnutia do biotopov Ls3 Lipovo-Javorové sutinové lesy (9180*) chceme poukázať na skutočnosť, že ochranu akéhokoľvek vzácného biotopu treba chápať širšie ako len vymedzenie konkrétnej geografickej hranice, keďže ekologické väzby každého biotopu nevyhnutne zasahujú do širšieho prostredia. Preto aj biotopy Ls3 Lipovo-Javorové sutinové lesy (9180*) sú logicky naviazané na širšie územie.

Rozšírenie ťažobného priestoru si vyžaduje výrub lesného porastu na parcelách C-KN č. 5318/1, 5310, 5311 a 5312 s celkovou výmerou 4,5752 ha. Tieto parcely tvoria nárazníkovú zónu pre biotop Ls3 Lipovo-Javorové sutinové lesy (9180*), ale aj mnohé ďalšie biotopy. Odlesnením takéhoto širšieho nárazníkového územia bezpodmienečne bude dochádzať k režimovej zmene vlhkostných pomerov pôdy, radiačnej bilancie zemského povrchu a narušeniu mikroklimy okolitých lesných porastov a nárastu emisii CO₂.

Lesný porast už dnes pôsobí ako prírodný filter tuhých častíc rozptýlených vo vzduchu pochádzajúcich z ťažby vápenca južne, v tesnej blízkosti miesta navrhovanej činnosti. Navrhovateľ očakáva nízke emisie prachových častíc opierajúc sa o rozptylovú štúdiu vykonanú v roku 2012 odborne spôsobilou osobou RNDr. Ferdinand Heseck, CSc. Predmetná rozptylová štúdia vôbec nerieši vplyv lesného porastu, alebo jeho absenciu na rozptyl tuhých častíc. Keďže v obci Sološnica, a ani v jej okolí do 15 km sa nenachádza žiadna meteorologická ani synoptická stanica štátnej monitorovacej siete SHMÚ, režim prúdenia vzduchu v danej oblasti ako jeden z najvýznamnejších

vstupov pri modelových štúdiách je silno determinovaný lokálnymi orografickými podmienkami. Sme preto presvedčení, aj na základe nášho odborného vzdelania a praxe, že predmetný posudok nemohol namodelovať rozptyl emisii prachových častíc PM₁₀ a ďalších emisii s dostatočnou presnosťou. Preto výsledky predmetnej rozptylovej štúdie považujeme za nedôveryhodné. Zároveň dávame Ministerstvu životného prostredia do pozornosti skutočnosť, že v prípade ak správny orgán má vedomie o tom, že výsledky odborného posudku, prípadne znaleckého dokazovania sú v rozpore s logikou, správny orgán na takýto posudok nebude prihliadať, nahradí iným, prípadne vyzve autora posudku o jeho vysvetlenie či doplnenie.

Z priloženého stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správa chránenej prírodnej oblasti Záhorie (ďalej len "Správa CHKO Záhorie") vyplýva, že v dotknutom území sa nachádza mozaika prioritných biotopov 91I0*a 9180*. Za účelom dodržania smerníc Európskeho parlamentu bolo poukázané na bilaterálne rokovanie so zástupcami Európskou komisiou zo dňa 15-16.3, 2012 v Bratislave, výsledkom ktorého bolo konštatovanie, že v alpskom bioregiónne je nedostatočne pokrytý biotop 91I0* v územiach európskeho významu. Slovenská republika bola vyzvaná na doplnenie územia s predmetným biotopom. Rozšírenie ťažobného priestoru spadá do lokality biotopu európskeho významu 91I0*, t.j. Ls3.5.2 Sucho a kyslomilné dubové lesy.

Správa CHKO Záhorie priznáva stretnutie so zástupcami spoločnosti Alas Slovakia, s.r.o. za účelom posúdenia možnosti "presunutia" navrhovaného Územia európskeho významu SKUEV0907 Peterklin s výskytom biotopu 91I0*. V teréne sa údajne overoval výskyt prioritného biotopu 91I0*, ktorý bol potvrdený. Správa CHKO Záhorie zamapovala iné územie s výskytom biotopu 91I0* južne od navrhovaného rozšírenia ťažobného priestoru. Táto správa čisto formalisticky a účelovo zmenila hranice lokalít s výskytom biotopu 91I0*, v dôsledku čoho sa zmení aj navrhovaná hranica

Územia európskeho významu. Dávame do pozornosti, že účelom Území európskeho významu nie je len dodržanie plošnej výmery a formalisticky jej zväčšovanie, ale reálne zabezpečiť ochranu týchto území aj pred činnosťami akou je navrhované rozšírenie dobývacieho priestoru spoločnosti Alas Slovakia, s.r.o.

Týmto žiadame Ministertvo životného prostredia, aby ako najvyšší správny orgán na úseku ochrany životného prostredia zabezpečilo nápravu a zmenilo stanovisko Správy CHKO Záhorie.

Keďže sa domnievame, že ide o hrubé porušenie zásad ochrany Území európskeho významu, zvažujeme podanie na príslušný environmentálny výbor pri Európskej Komisii s možným následkom infringementu proti Slovenskej republike za nedodržiavanie implementácie smerníc EÚ.

Občianske združenie *Pre budúcnosť – 4future* má za to, že podmienky kontrolovateľného splnenia požiadaviek kladených posudzujúcim orgánom nie sú naplnené v nasledovných bodoch:

- Navrhovateľ doposiaľ **nezosúladiť** navrhovanú činnosť s územno-plánovacou dokumentáciou obce Sološnica a VÚC Bratislavského kraja
- **nenavrhol** opatrenia akceptovateľné pre všetky strany a hlavne **nezohľadňuje kumulatívny dopad** ostatných ťažobných činností na kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia a ich vplyv na zdravie obyvateľstva
- **nepredložil** presvedčivý argument o celospoločenskom záujme uprednostniť hospodársky význam ťažby malafýru v dobývacích priestoroch nad zachovaním nevyčísliteľnej hodnoty zdravého životného prostredia a zdravia obyvateľstva
- **nepredložil** návrh na zahľadzenie negatívnych následkov priamymi opatreniami rekultivácie vyťaženého priestoru, nepredložil ani modelový návrh riešenia krajinného motívu a morfoštruktúry vrátane koncepcného a spoločenského využitia
- a preto ani **nedosiahol zhodu** so zainteresovanou verejnosťou, obyvateľmi obce, petičným výborom, a samosprávnym orgánom obce Sološnica vo veci návrhu kompenzačných a revitalizačných opatreniach

Ďalej k predloženému zámeru a jeho obsahu uvádzame nasledovné. Podľa prílohy č. 9 zákona 24/2006 Z.z. zámer musí obsahovať zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite s udaním jej pozitív aj negatív. Táto informácia v návrhu absentuje.

Navrhovateľ v zámere na str.9 uvádza, že ... „*Ťažbou v rámci navrhovanej činnosti a jej zmeny sa nevratne zmení vzhľad dotknutého územia, súvisiaceho tiež so zmenou ekotopu a stanoviskových podmienok pre rozvoj flóry a fauny. Vyvolané investície sa neočakávajú.*“. Keďže navrhovateľ priznáva, že neplánuje investovať do revitalizácie územia po skončení ťažby, jeho zámer odporuje dobrým mravom aj zákonu.

Na str. 10 navrhovateľ uvádza, že ... „*Surovina pre svoj nízky obsah prímiesí je v rámci západného Slovenska ojedinelá z hľadiska požiadaviek pre výrobu asfaltových a cementobetónových zmesí do krytov vozoviek. Spoločenský význam spočíva v kvalitatívnych parametroch dobývanej suroviny vyskytujúcej sa iba v rámci dvoch aktívne dobývaných lomoch – v Sološnici a Lošonci.*“. Navrhovateľ v snahe zdôvodniť navrhovanú činnosť poukazuje na vhodnosť melafýrov na základe ich kvalitatívnych vlastností, avšak

vyzdvihuje iba pozitíva ťažby a nezohľadňuje negatíva, tak ako to požaduje príloha č. 9 zákona 24/2006 Z.z. Súhlasíme, že melafýr ako surovina pre stavebné materiály je atraktívna pre jej vlastnosti, ale je potrebné poukázať na skutočnosť, že melafýr nie je jediná surovina použiteľná do asfaltových a cementobetónových zmesí. Nesúhlasíme s argumentáciou, že spoločenský význam dobývania melafýru ako suroviny je viazaný iba na región Západného Slovenska, keďže obchodné aktivity navrhovateľa smerujú mimo územie SR, a to do Rakúska. Preto navrhovateľ tendenčne zavádza tvrdením, že melafýr sa vyskytuje iba v rámci dvoch aktívne dobývaných lomoch – v Sološnici a Lošonci.

Máme za to, že navrhovateľ ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Polianky 23, 841 01 Bratislava nespĺnil požiadavky kladené posudzujúcim orgánom, a ktorých splnenie podmieňovalo navrhovanú činnosť v minulosti, a ktoré navrhovateľ nespĺnil ani v redukovanom variante riešenia rozšírenia dolovacieho priestoru, povolením ďalšieho rozšírenia dolovacieho priestoru by sa legitimizoval nezákonný stav keď hospodárska činnosť navrhovateľa je nadradená ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľstva bez realizácie dopadových štúdií.

Keďže ide o opakovaný zámer spoločnosti Alas Slovakia s.r.o. o rozšírenie plochy dobývacieho priestoru a vo svojej podstate sa takmer ničím neodlišuje od zámeru z roku 2012, na základe ktorého bolo rozšírenie dobývacieho priestoru melafýrov povolené v redukovanej forme, a nedošlo k takým novým skutočnostiam, ktoré by znižovali environmentálne dopady, navrhujeme, aby Ministertvo životného prostredia SR konanie zastavilo pre nedostatky v obsahu zámeru.

V Sološnici dňa 10 októbra 2016

Mgr. Milan Onderka, PhD.
(predseda)

Mgr. Júlia Jánošíková
(podpredseda)

Miroslav Jánošík
(tajomník)

Prílohy:

1. Kópia oznámenia Ministertva vnútra o registrácii občianskeho združenia a určení IČO
3. Kópia stanov občianskeho združenia

Na vedomie:

Obecný úrad Sološnica
Obvodný banský úrad Bratislava, Mierová 19, 21 05 Bratislava – povoľujúci orgán